Zawarcie związku małżeńskiego

Zawarcie i rejestracja małżeństwa – Akt małżeństwa

Zanim dojdzie do zawarcia małżeństwa należy podjąć czynności przygotowawcze, tj. przedłożyć kierownikowi urzędu stanu cywilnego określone przez przepisy prawa dokumenty, które pozwolą mu na stwierdzenie, czy małżeństwo może być zawarte.

W procedurze poprzedzającej zawarcie małżeństwa badane są przesłanki uniemożliwiające jego zawarcie (tzw. przeszkody małżeńskie).

Dokumenty wymagane do zawarcia małżeństwa należy złożyć **osobiście** przedstawiając równocześnie do wglądu dokument tożsamości (tj. dowód osobisty, paszport).

Dokumenty wymagane do zawarcia małżeństwa

- zapewnienie
- jeżeli wymagają tego przepisy ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy – zezwolenie sądu na zawarcie małżeństwa
- jeżeli małżeństwo ma być zawarte przez pełnomocnika – zezwolenie sądu na zawarcie małżeństwa przez pełnomocnika oraz pełnomocnictwo
- jeżeli **obywatel polski nie posiada aktów stanu cywilnego sporządzonych w Polsce** – zagraniczny dokument potwierdzający urodzenie, a jeżeli pozostawał uprzednio w związku małżeńskim – także dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa wraz z dokumentem potwierdzającym ustanie lub unieważnienie małżeństwa albo potwierdzającym stwierdzenie nieistnienia małżeństwa

Zapewnienie – jest to dokument, w którym każda z osób zamierzających zawrzeć małżeństwo przedstawia informacje o sobie oraz składa pisemne oświadczenie, że nie zachodzą przeszkody uniemożliwiające zawarcie małżeństwa określone w art. 10 – 15 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Oświadczenie to składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Dodatkowo, jeżeli osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo mają wspólne dziecko (dzieci), przedstawiają o tym informację w zapewnieniu oraz oznaczenie ich aktów

urodzeń i urzędu stanu cywilnego, w którym zostały sporządzone, jeśli jest znany.

Ważne! Wszystkie dzieci tych samych rodziców muszą nosić to samo nazwisko. Nazwisko dzieci zrodzonych z tego małżeństwa musi być więc tożsame z nazwiskiem dzieci już urodzonych.

Termin ważności zapewnienia

UWAGA! Zapewnienie jest ważne przez okres **6 miesięcy** od daty jego złożenia. W przypadku przesunięcia terminu ślubu kolejna data powinna być wyznaczona w tym czasie, w przeciwnym wypadku należy po raz kolejny złożyć zapewnienie.

Możliwość złożenia zapewnienia przed konsulem

Jeżeli obywatele polscy przebywają za granicą, ale zamierzają wziąć ślub w Polsce mogą złożyć zapewnienie polskiemu konsulowi, który przekaże je wskazanemu przez nich kierownikowi urzędu stanu cywilnego. Powyższa możliwość dotyczy także sytuacji, gdy małżeństwo będzie zawierane przez obywatela polskiego z cudzoziemcem, o ile cudzoziemiec przedłoży dodatkowo dokument stwierdzający, iż zgodnie z właściwym prawem może zawrzeć małżeństwo.

Zawarcie małżeństwa z cudzoziemcem

Cudzoziemiec zawierający małżeństwo w Polsce przedkłada:

- zapewnienie
- dokument stwierdzający, że **zgodnie z właściwym prawem osoba może zawrzeć małżeństwo**, z zastrzeżeniem, że jeżeli otrzymanie tego dokumentu napotyka trudne do przezwyciężenia przeszkody, sąd na wniosek cudzoziemca może zwolnić go od złożenia dokumentu
- jeżeli na podstawie wyżej wymienionych dokumentów nie będzie możliwe ustalenie danych niezbędnych do sporządzenia aktu małżeństwa (tj. ustalenie danych osoby i jej stanu cywilnego), – **odpis aktu urodzenia**, a jeżeli osoba pozostawała już w związku małżeńskim – **odpis aktu małżeństwa** z adnotacją o jego ustaniu, unieważnieniu albo stwierdzeniu jego nieistnienia albo odpis aktu małżeństwa z dokumentem potwierdzającym jego ustanie lub unieważnienie albo dokumentem potwierdzającym stwierdzenie nieistnienia małżeństwa

Dokumenty potwierdzające ustanie, unieważnienie albo stwierdzenie nieistnienia małżeństwa

- odpis skrócony aktu zgonu lub odpis prawomocnego orzeczenia sądu o stwierdzeniu zgonu lub uznaniu za zmarłego poprzedniego małżonka
- odpis prawomocnego orzeczenia sądu o rozwodzie
- odpis prawomocnego orzeczenia sądu o unieważnieniu małżeństwa
- odpis prawomocnego orzeczenia ustalającego nieistnienie małżeństwa

---

Termin ślubu (zawarcia małżeństwa)

Przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński nie może nastąpić przed upływem jednego miesiąca od dnia złożenia zapewnienia.

Kierownik urzędu stanu cywilnego może jednak udzielić na piśmie zezwolenia na **skrócenie miesięcznego terminu oczekiwania na zawarcie małżeństwa, jeżeli wymagają tego ważne względy**.

W razie braku zgody na wydanie takiego zezwolenia zawiadamia o tym, również na piśmie, osoby, których odmowa skrócenia terminu dotyczy. Osoby te w ciągu 14 dni od otrzymania zawiadomienia mogą złożyć wniosek do sądu o rozstrzygnięcie, czy wskazane przez kierownika urzędu stanu cywilnego przyczyny odmowy uzasadniają odmowę.

Jeśli kierownik urzędu stanu cywilnego nie może przyjąć oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński w terminie wskazanym przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo, to wówczas uzgadnia z nimi inny termin zawarcia małżeństwa. W przypadku nieuzgodnienia takiego terminu kierownik urzędu stanu cywilnego pisemnie odmawia przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński w terminie wskazanym przez te osoby.

Nazwiska małżonków i dzieci zrodzonych z tego małżeństwa

Oświadczenie o nazwisku noszonym przez **każdego z małżonków** po zawarciu małżeństwa jest składane **przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego** bezpośrednio po zawarciu małżeństwa albo przed sporządzeniem przez

kierownika urzędu stanu cywilnego zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (dokumentu przedkładanego duchownemu do zawarcia tzw. ślubu konkordatowego).

Oświadczenia w sprawie nazwiska **dzieci** są składane jednocześnie z oświadczeniami o nazwiskach, które będą nosić małżonkowie.

Małżonkowie mogą:

- nosić wspólne nazwisko będące dotychczasowym nazwiskiem jednego z nich
- zachować swoje dotychczasowe nazwisko
- połączyć ze swoim dotychczasowym nazwiskiem nazwisko drugiego małżonka

Ważne! Nazwisko utworzone w wyniku połączenia nie może składać się z więcej niż dwóch członów.

Ważne! W razie niezłożenia oświadczeń w sprawie nazwiska, każdy z małżonków zachowuje swoje dotychczasowe nazwisko.

Dzieci noszą nazwisko będące nazwiskiem obojga małżonków.

Jeżeli małżonkowie mają różne nazwiska, dziecko nosi nazwisko wskazane w ich **zgodnych oświadczeniach**.

Małżonkowie mogą wskazać:

- nazwisko jednego z nich
- nazwisko utworzone przez połączenie nazwiska matki z nazwiskiem ojca dziecka

Ważne! Jeżeli małżonkowie nie złożyli zgodnych oświadczeń w sprawie nazwiska dziecka, nosi ono nazwisko składające się **z nazwiska matki i dołączonego do niego nazwiska ojca**.

Ważne! Przy sporządzeniu aktu urodzenia pierwszego wspólnego dziecka małżonkowie mogą złożyć przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego zgodne oświadczenia o zmianie wskazanego przez nich nazwiska dziecka albo zgodne oświadczenia, o nazwisku dziecka, jeżeli nazwisko dziecka nie zostało przez nich wskazane.

Formy zawarcia związku małżeńskiego

- przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego
- przed duchownym – małżeństwo wyznaniowe wywierające skutki cywilno-prawne
- przed konsulem

Zawarcie małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego

Zawarcie małżeństwa następuje przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego wybranym przez osoby zamierzające wstąpić w związek małżeński.

Po zbadaniu na podstawie przedłożonych dokumentów (patrz dokumenty wymagane do zawarcia małżeństwa) w procedurze poprzedzającej zawarcie małżeństwa i stwierdzeniu przez kierownika urzędu stanu cywilnego, że osoby zamierzające wstąpić ze sobą w związek małżeński mogą to uczynić, odbywa się w wyznaczonej dacie i miejscu cywilna ceremonia ślubu.

Małżeństwo zostaje zawarte, gdy: mężczyzna i kobieta jednocześnie obecni złożą przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego oświadczenia, że wstępują ze sobą w związek małżeński.

Treść przysięgi małżeńskiej jest określona w przepisach ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Każda z osób zawierających małżeństwo składa oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński powtarzając za kierownikiem urzędu stanu cywilnego treść oświadczenia lub odczytując je na głos.

Oświadczenia składane są publicznie w obecności dwóch pełnoletnich świadków.

Akt małżeństwa sporządzany jest na podstawie protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

Ważne! Liberalizacja zasad zawierania małżeństw poza siedzibą urzędu stanu cywilnego

Ślub poza urzędem stanu cywilnego

Kierownik urzędu stanu cywilnego może udzielić ślubu poza urzędem stanu cywilnego w miejscu, które położone jest na terytorium gminy, w okręgu której jest właściwy miejscowo czyli na obszarze właściwości urzędu stanu cywilnego, w którym pełni tę funkcję.

Zawarcie małżeństwa poza siedzibą urzędu stanu cywilnego może nastąpić:

- **na wniosek** osoby (osób) zamierzającej zawrzeć małżeństwo (nupturienta) uzasadniony szczególnymi okolicznościami faktycznymi: **w przypadku gdy osoba ta jest w stanie zagrożenia życia lub zdrowia albo pozbawiona wolności**
- **na wniosek** osoby (osób) zamierzającej zawrzeć małżeństwo (nupturienta) **stanowiący jej życzenie**, o ile wskazane miejsce ceremonii zapewnia zachowanie uroczystej formy oraz bezpieczeństwo osób obecnych przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński

Jak zawrzeć związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego:

W celu zawarcia małżeństwa poza siedzibą urzędu stanu cywilnego należy wystąpić **z wnioskiem** do kierownika urzędu stanu cywilnego, **który będzie właściwy dla miejsca, w którym ma się odbyć ceremonia.**

Opłaty za ślub poza urzędem stanu cywilnego

- w przypadku wniosku osoby (osób) zamierzającej zawrzeć małżeństwo uzasadnionego stanem zagrożenia jej życia lub zdrowia albo pozbawieniem wolności, pobierana jest wyłącznie opłata skarbowa za sporządzenie aktu małżeństwa w wysokości 84 zł
- w przypadku wniosku stanowiącego życzenie osoby (osób) zamierzającej zawrzeć małżeństwo, obok opłaty za sporządzenie aktu małżeństwa w wysokości 84 zł, pobierana jest opłata dodatkowa w wysokości 1000 zł stanowiąca dochód gminy

Uwaga!

- W gestii kierownika urzędu stanu cywilnego leży zorganizowanie sobie dojazdu do miejsca ceremonii oraz zapewnienie akcesoriów niezbędnych do przeprowadzenia uroczystości zawarcia małżeństwa
- Kierownik urzędu stanu cywilnego oceni, czy zaproponowane miejsce zawarcia małżeństwa zapewni zachowanie uroczystej formy jego zawarcia oraz bezpieczeństwo osób obecnych przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński

Odmowa przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński we wskazanym miejscu następuje w formie pisemnej.

Jeżeli wskazane we wniosku miejsce zawarcia małżeństwa nie spełnia wymogów dotyczących zachowania uroczystej formy zawarcia małżeństwa oraz bezpieczeństwa osób obecnych przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu w

związek małżeński, kierownik urzędu stanu cywilnego pisemnie odmawia przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński we wskazanym miejscu.

Zawarcie małżeństwa przed duchownym − tj. zawarcie małżeństwa wyznaniowego wywołującego skutki cywilno-prawne

Procedura, dokumenty − zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa

W celu zawarcia małżeństwa przed duchownym w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, czyli **małżeństwa wyznaniowego wywołującego skutki cywilno-prawne tzw. ślub konkordatowy** należy wystąpić do **wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego** i przedstawić dokument tożsamości oraz złożyć dokumenty wymagane do zawarcia związku małżeńskiego (patrz dokumenty wymagane do zawarcia małżeństwa wymienione powyżej).

Kierownik urzędu stanu cywilnego na podstawie zapewnienia wyda **pisemne zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa**, które zawiera m.in. oświadczenie o nazwisku, które każdy z małżonków będzie nosił po zawarciu małżeństwa oraz o nazwisku przyszłych dzieci, a także zapewnienie, że nie zachodzą przeszkody, o których mowa w art. 10 − 15 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydawane jest celem przedłożenia go duchownemu.; ważne jest 6 miesięcy od jego wydania.

Wydając ww. zaświadczenie kierownik urzędu stanu cywilnego informuje strony o dalszych czynnościach koniecznych do zawarcia małżeństwa.

Ceremonia

Małżeństwo przed duchownym zostaje zawarte, gdy mężczyzna i kobieta zawierający związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu kościoła albo innego związku wyznaniowego w obecności duchownego **oświadczą wolę jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu, a następnie kierownik urzędu stanu cywilnego sporządzi akt małżeństwa.**

Gdy zostaną spełnione powyższe warunki, małżeństwo uważa się za zawarte w chwili złożenia oświadczenia woli w obecności duchownego.

Akt małżeństwa sporządzany jest przez kierownika urzędu stanu cywilnego najpóźniej w następnym dniu roboczym po otrzymaniu od duchownego zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego.

Zawarcie małżeństwa za granicą przed konsulem

Jeżeli małżeństwo ma być zawarte przez obywateli polskich za granicą przed polskim konsulem czynności przygotowawcze jakie należy podjąć obejmują osobiste stawiennictwo przed konsulem, przedstawienie do wglądu dokumentu tożsamości oraz złożenie następujących dokumentów:

- zapewnienia
- odpisu aktu urodzenia, w a przypadku pozostawania uprzednio w związku małżeńskim odpisu aktu małżeństwa z adnotacją o jego ustaniu, unieważnieniu albo stwierdzeniu nieistnienia albo odpisu aktu małżeństwa z dokumentem potwierdzającym jego ustanie lub unieważnienie albo dokumentem potwierdzającym stwierdzenie nieistnienia małżeństwa
- jeżeli wymagają tego przepisy ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy – zezwolenia sądu na zawarcie małżeństwa
- jeżeli małżeństwo ma być zawarte przez pełnomocnika - zezwolenia sądu na zawarcie małżeństwa przez pełnomocnika oraz pełnomocnictwa

Jeżeli konsul uzna, że małżeństwo może być zawarte w wyznaczonej dacie i miejscu, odbywa się ceremonia ślubu, podczas której osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo składają przed konsulem oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński.

Małżeństwo zawarte przed konsulem rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla m. st. Warszawy w oparciu o otrzymany od konsula protokół złożenia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

Zawarcie małżeństwa za granicą przed organem obcego państwa

Jeżeli małżeństwo ma być zawarte poza granicami Polski przed organem obcego państwa należy zwrócić się do kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula o wydanie zaświadczenia stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo.

Zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo

Dokument ten może otrzymać obywatel polski oraz cudzoziemiec, którego możność zawarcia małżeństwa jest oceniana na podstawie prawa polskiego.

Występując z wnioskiem o wydanie wyżej wymienionego zaświadczenia do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego przedstawia się do wglądu dokument tożsamości oraz składa:

- zapewnienie
- dokument potwierdzający stan cywilny przyszłego małżonka
- dowód wniesienia opłaty skarbowej w wysokości 38 zł
- jeżeli obywatel polski nie posiada aktów stanu cywilnego sporządzonych w Polsce – także zagraniczny dokument potwierdzający urodzenie, a jeżeli pozostawał uprzednio w związku małżeńskim – również dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa wraz z dokumentem potwierdzającym ustanie lub unieważnienie małżeństwa albo potwierdzającym stwierdzenie nieistnienia małżeństwa

Z wnioskiem o wydanie wyżej wymienionego zaświadczenia do konsula może wystąpić obywatel polski. W tym przypadku przedstawia się do wglądu dokument tożsamości oraz składa:

- zapewnienie
- odpis aktu urodzenia, w a przypadku pozostawania uprzednio w związku małżeńskim odpis aktu małżeństwa z adnotacją o jego ustaniu, unieważnieniu albo stwierdzeniu nieistnienia albo odpis aktu małżeństwa z dokumentem potwierdzającym jego ustanie lub unieważnienie albo dokumentem potwierdzającym stwierdzenie nieistnienia małżeństwa
- dokument potwierdzający stan cywilny przyszłego małżonka

Uwaga! Zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo jest ważne przez okres 6 miesięcy od daty jego sporządzenia.

Miejsce wykonania usługi

Urząd Stanu Cywilnego

pok. 1 (parter)
tel. 22 701 77 79 22 701 77 99

Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1741 późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r., poz. 788 z późn. zm.)
3. Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską podpisany w Warszawie dnia 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r., Nr 51, poz. 318),
4. Ustawa z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z dnia 18 lutego 2015 r.)

Załącznik	Rozmiar	
Wniosek o wydanie odpisu aktu małżeństwa PDF	60.55 KB	Pobierz
Wniosek o wydanie odpisu aktu małżeństwa EDYTOWALNY	66.78 KB	Pobierz
Wniosek o wpisanie aktu małżeństwa PDF	118.5 KB	Pobierz
Wniosek o wpisanie aktu małżeństwa EDYTOWALNY	35 KB	Pobierz

- Udostępnij
- Tweet
- Drukuj
- PDF